

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЗІОЛОГІЯ ТРАВЛЕННЯ І БІОЛОГІЯ ПРОДУКТИВНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ
ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	Курс 1, семестр 1
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, з яких: лекцій – 8 год, практичних/лабораторних/семінарських занять - 7 год. Форма семестрового контролю – залік
Трудомісткість Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут/факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства, кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Ільченко Марія Олександрівна, к.с.-г.н., ст. дослідник <i>контакти:</i> ауд. 442 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> mariia.ilchenko@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/ilchenko-mariya-oleksandrivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Годівля тварин і технологія кормів, розведення сільськогосподарських тварин, біотехнологія відтворення сільськогосподарських тварин, технологія відтворення сільськогосподарських тварин.
Компетентності	- загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

	<p>- спеціальні:</p> <p>СК 1. Здатність аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин.</p> <p>СК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.</p> <p>СК 3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.</p> <p>СК 4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 5. Здатність організовувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 7. Здатність створювати та застосовувати системи та способи переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 11. Здатність організовувати та управляти технологічними процесами органічного виробництва та переробки продукції тваринництва.</p>
--	---

<p>Програмні результати навчання/результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.</p> <p>ПРН 2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.</p>
---	---

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Здобувачі вищої освіти зможуть опанувати видові, індивідуальні закономірності та функціональні пристосування особливостей травлення і біології продуктивності сільськогосподарських тварин.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчити здобувачів вищої освіти системи знань і навиків щодо видових, індивідуальних закономірностей та функціональних пристосувань особливостей травлення і біології продуктивності сільськогосподарських тварин.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1.** Основні етапи розвитку фізіології як науки.
- Тема 2.** Фізіологія травлення сільськогосподарських тварин.
- Тема 3.** Функціональна і морфологічна адаптація травної системи
- Тема 4.** Обмін речовин та енергії.
- Тема 5.** Значення фізіології відтворення сільськогосподарських тварин.
- Тема 6.** Особливості розмноження сільськогосподарських тварин.
- Тема 7.** Штучне осіменіння сільськогосподарських тварин.

Тема 8. Методи зберігання сперми сільськогосподарських тварин.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (демонстрування, спостереження), порівняння (виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами), репродуктивний (робота з готовими зразками), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань), методи письмового контролю (самостійна, контрольна робота), методи усного контролю (усне опитування), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

-щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021_polo_zhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoprocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу декана.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову

	<p>академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу декана. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.</p>
<p>-щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p>-щодо відвідування занять</p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021_plozhennyaproosvitniyprocpravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.</p> <p>Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан.</p>
<p>-щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>-щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/plozhennyaprooscinuvannya2023.pdf, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою.</p>

Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдасться вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів.

Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Мазуркевич А.Й, Карповський В.І., Камбур М.Д. Фізіологія тварин: Підручник. - Вінниця: Нова книга, 2008 - 424 с.
2. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. — 568 с.
3. Клевець М.Ю., Манько В.В., Гальків М.О. Фізіологія людини і тварин: Підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 312 с.
4. Вербицький П.І., Достоевський П.П. довідник лікаря ветеринарної медицини. – Київ: «Урожай», 2004. – 1280 с.
5. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин: Підручник. – К.: Арістей, 2004. – 296 с.
6. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин: Підручник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. – 336 с.
7. Влізло В.В. Фізіолого-біохімічні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині. Довідник (3-тє вид.). Львів, 2004. 399 с.
8. Заярко О.І. Біотехнологія відтворення сільськогосподарських тварин (штучне осіменіння с.-г. тварин): Методичні вказівки для студентів заочного відділення біотехнологічного факультету. Дніпропетровськ, 2004. -37 с.
9. Мельник Ю.Ф. Інструкція із штучного осіменіння свиней. К.: Аграрна наука, 2003. -56 с.
10. Себа М.В., Новицький В.П., Грищенко С.М., Павліченко С.В., Журавель М.П. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин: Методичні вказівки для підготовки студентів напряму «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Київ, 2014. – 22 с.

Допоміжні

Горбатенко І.Ю. Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин.-Навчальний посібник. Миколаїв, 2008. 218 с.

2. Науменко В.В., Дячинський А.С., Демченко В.Ю. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Київ. 231 с.
3. Коваленко В.Ф., Біндюг О.А., Базалевич А.В., Кудюкін П.В. Тестування кнурів за якістю сперми. Свинарство. Міжвідомчий тематичний збірник Інституту свинарства і АПВ НААН. 2007. №55. С. 48 – 50.
4. Кузєбний С.В. Особливості спермопродуктивності плідників різних генотипів . Розведення і генетика тварин, с. Чубинське, 2008. №42. С. 139 – 145.
5. Мазуркевич А.Й., та інші Фізіологія сільськогосподарських тварин. Підручник. - Київ: видавничий центр НУБіП України, 2013. - 456 с.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

*Додаток до силябусу***СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ****Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма навчання
204 ТВППТмд_2024**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання вправ на лабораторних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестових завдань	
Тема 1. Основні етапи розвитку фізіології як науки	-	-	11		11
Тема 2. Фізіологія травлення сільськогосподарських тварин.	3	4	4		11
Тема 3. Функціональна і морфологічна адаптація травної системи	3	4	4		11
Тема 4. Обмін речовин та енергії.	-	-	11		11
Тема 5. Значення фізіології відтворення сільськогосподарських тварин.	-	-	11		11
Тема 6. Особливості розмноження сільськогосподарських тварин.	3	4	4		11
Тема 7. Штучне осіменіння сільськогосподарських тварин.	3	4	4		11
Тема 8. Методи зберігання сперми сільськогосподарських тварин.	-	-	3		23
Разом	12	16	52	20	100

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти:
204 ТВППТ_{мд}_2024

Опитування:

Критерії	
3 бали	Відмінна відповідь. Відмічається загальна та професійна грамотність студента
2 бали	Відповідь з невеликою кількістю неточностей. Відмічається загальна та професійна грамотність студента.
1 бал	Відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

Виконання вправ на лабораторних заняттях:

Критерії	
3-4 бали	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей
1-2 бали	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

виконання завдань самостійної роботи:

Критерії	
3-4 бали	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи.
1-2 бали	Розкрита відповідь та неповне виконання завдань самостійної роботи, допускаються неточності.

Розв'язування тестових завдань

Критерії	
20 балів	Усі відповіді на питання є правильними.
12-19 балів	Відповідь на питання розкрита частково і при цьому допущені окремі помилки.
6-12 балів	Недостатньо правильно дано відповіді на більшість питань.
1 – 5 балів	Недостатньо або неправильно дано відповіді на більшість питань.

Форма підсумкового контролю – залік.